

FINANSDEPARTEMENTET

postmottak@finans.dep.no

Høring – forskrift til skattebetalingsloven § 16-50 om privatpersoners ansvar ved kontantkjøp og forskrift til skatteloven og merverdiavgiftsloven om avskjæring av næringsdrivendes rett til fradrag dersom oppgjør ikke betales via bank

Vi viser til departementets brev av 8. september 2010 vedlagt høringsnotat om forslag til endringer i forskrift til skattebetalingsloven knyttet til privatpersoners ansvar ved kontantkjøp av tjenester over 10 000 kroner. Videre, forslag til endringer i forskrifter til skatteloven og merverdiavgiftsloven hva gjelder nærmere bestemmelser om vilkåret "betaling via bank" ifm avskjæring av næringsdrivendes rett til fradrag.

Vi har gjennomgått høringsutkastet. Vi støtter hovedformålet med ansvarsbestemmelsen i skattebetalingsloven – å øke borgernes bevissthet omkring bruken av kontanter og kjøp av svarte tjenester. Vi antar videre at den som får kjennskap til bestemmelsene ikke vil foreta en kontant betaling ubevisst og i større grad vil vurdere risikoen før man gjør en bevisst kontant betaling.

Vi har vurdert hvorvidt forskriftsbestemmelsene er dekkende for formålet og hvorvidt kravene som legges på den private part er betimelige.

Vi har følgende kommentarer:

Forslag til endringer i skattebetalingsforskriften

Om uttrykket "betaling via bank" som vilkår for å unngå ansvar

Vi antar at kravene som er stilt for å oppfylle vilkåret "betaling via bank", er satt med bakgrunn i de hjemler skatteetaten har i ligningsloven § 6-4 og merverdiavgiftsloven § 16-2 når det gjelder finansinstitusjoners plikt til å gi opplysninger. Skatteetaten vil, slik vi forstår bestemmelsene, bl.a. ha mulighet for å innhente opplysninger om hvem som er parter i en betalingstransaksjon. I høringsforslaget legges det opp til at skatteetaten i ettertid skal kunne få opplysninger om hvem som er betaler og betalingsmottaker, beløpet og tidspunktet for betaling.

Skatteetaten vil sannsynligvis ha hjemmel for å innhente flere opplysninger om en betalingstransaksjon enn det som normalt er tilgjengelig for eksempel for

betalingsmottaker i en slik transaksjon. På den måten kan skatteetaten i ettertid få opplyst hvem som er betaler også der det er benyttet debetkort ved betalingen. Dette fordi opplysninger om betalers bankkontonummer registreres av banken, selv om opplysningene ikke følger betalingen frem til betalingsmottaker.

Når det gjelder betaling med kredittkort, vil man være avhengig av å hente opplysninger fra den enkelte kortutsteder med bakgrunn i deres kortnummer-register. Dette fordi opplysningene ikke er tilgjengelige for Bankenes Betalingssentral (BBS). Det er da behov for at ligningsloven og merverdiavgiftslovens hjemler er dekkende for eksempel også for utenlandske kortutstedere. Vi viser til finansieringsvirksomhetsloven § 1-3 første ledd nr. 6. I høringsutkastet er det nevnt at en ansvarsbefriende betaling også kan skje via utenlandsk bank eller foretak som har tillatelse til å drive betalingsformidling. Det nevnes at skatteetaten ikke har hjemmel til å innhente opplysninger direkte fra utenlandske betalingsformidlere. Her anføres det imidlertid at kjøper har oppfordringen til å legge frem nødvendig opplysninger om at betalingen er blitt foretatt via bank, opplysninger som identifiserer beløpet, tidspunktet for betaling, samt betaler og betalingsmottaker, for på den måten å unngå at ansvar gjøres gjeldende. Dette kravet til dokumentasjon må ses i sammenheng med bestemmelsen som er foreslått i skattebetalingsforskriften § 16-50-4 fjerde ledd, der det fremgår at ansvar kan gjøres gjeldende mot betaler inntil ti år etter at betaling fant sted. Vi antar at de fleste personer ikke oppbevarer kvitteringer og andre betalingsdata utover tre år. Dette med bakgrunn i den alminnelige foreldelsesfristen. Man vil således etter tre år i stor grad være avhengig av at finansinstitusjonene har informasjon tilgjengelig.

I høringsutkastet legger man til grunn at betaling via bank også skal dekke en betaling der betaling ikke skjer "fra konto", men kun "til konto" på tjenesteyters side. Dette vil da kunne omfatte betalinger der betaler tar med seg kontanter til banken og betaler en giro i skranken. Det er imidlertid for betalinger "til konto" stilt et vilkår om at banken registrerer og oppbevarer opplysninger om det beløp oppdraget omfatter, betalingstidspunktet, samt hvem betaler og betalingsmottaker er. Det fremstår som litt uklart hvordan betaler skal kunne ha informasjon om hvilke opplysninger finansinstitusjonen oppbevarer. Vi er kjent med at det ved blankettbasert betaling etter noen måneder ikke er mulig for en betalingsmottaker å spore hvem betaler er dersom betalingen er utført på postkontorer eller Post i Butikk. Dette fordi bilagene ikke oppbevares lengre enn ca. 3 til 6 måneder av banken. Det er usikkert om skatteetaten via sine innhentingshjemler kan hente opplysninger der det ikke lengre finnes bilag. Betaler på sin side vil oppfatte en slik betaling som dekkende mht registrering og oppbevaring av tilstrekkelige opplysninger.

Fastsetting av kjøpers ansvar

I høringsutkastet punkt 2.1.4, er det angitt hvilke kravtyper ansvarskravet skal omfatte. Det er bl.a. angitt at ansvarskravet skal gjelde skatt og merverdiavgift, men ikke tilleggsatt og tilleggsavgift. Det er videre angitt at heller ikke eventuelle andre tillegg

fastsatt for hoveddebitor, skal kunne inngå i ansvarskravet. Det fremstår her som noe uklart hvorvidt renter i medhold av skattebetalingsloven § 11-2 skal inngå i ansvarskravet. Hovedregelen for ansvarskrav fremgår av skattebetalingsloven § 16-1. Her er det konkret angitt at ansvaret også omfatter renter, omkostninger, tilleggsskatt og tilleggsavgift. I forskrift til § 16-50 er tilleggsskatt og –avgift nevnt konkret, mens renter ikke er nevnt. Renter kan kanskje ses på som "andre tillegg". Etter vårt syn bør imidlertid renter angis konkret i forskriften § 16-50-4 tredje ledd.

Saksbehandlingsregler

Ansvarskrav som følger hovedregelen i skattebetalingsloven § 16-1, kommer til anvendelse når hoveddebitor ikke har betalt kravet ved forfall. I utkast til skattebetalingsforskriften § 16-50-6 første ledd er det gjort unntak fra dette og angitt at vedtak om ansvar kan fattes samtidig med at det fastsettes vedtak mot hoveddebitor. Man kan således fremsette et ansvarskrav før det er slått fast at hoveddebitor ikke har betalt ved forfall. Selv om bl.a. bestemmelsene om forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 er lagt til grunn og også definert til "minst tre uker" for ansvarskravene, kan det ses på som uforholdsmessig at man aksjonerer mot den private betaler på et tidspunkt der det etter beregnede kravet mot hoveddebitor ikke har forfalt. Bakgrunnen for at bestemmelsen om når krav kan fremsettes avviker fra hovedregelen, er ikke omtalt i høringsnotatet.

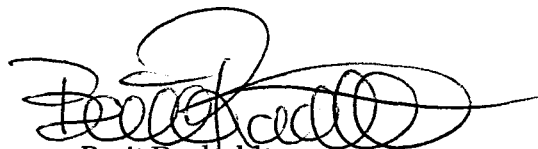
Forslag til endringer i skatteforskriften og merverdiavgiftsforskriften

Vi henviser her til vår omtale av vilkåret "betaling via bank" under våre kommentarer til tilsvarende bestemmelse i skattebetalingsforskriften ovenfor.

Med hilsen

Esben Wølner
avdelingsdirektør

Berit Raaholdt
underdirektør